

Forfatter: Udrag fra Skolekammeraterne

Titel:

Citation: "Fjorten eventyr og fortællinger", i *Fjorten eventyr og fortællinger*, udg. af Marita Akhøj Nielsen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1989, s. 186.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ingemann01-shoot-idm140296365816720/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Fjorten eventyr og fortællinger

sende ud af Døren, medens han stak Brevet ulæst i Lommen. »Ja, jeg har været beruset – umaadelig beruset« – sagde han ved sig selv, da han nogen Tid efter havde fået sig igen og befandt sig paa Gaden. – »Den afskyelige Mathis og hans fordomte Moster har gjort mig gal – Men saae jeg dog ikke virkelig Amalia!« – vedblev han – »var jeg ikke bleven rig og havde Lommen fuld af Ducater?« Nu greb han i sin Lomme og fik Haanden fuld af skærende Glasstumper. Han kastede dem bort af den blødende Haand og styrtede fort uden at vide hvorhen. Det var som hans Fødder mekanisk bar ham samme Vej som forrige Dag. Han standsede ved Agent Falks tomme Gaard og udstrakte Haanden efter Klokkestrængen; men han tog den hastig tilbage fra det kolde Metal og gik videre. Han nærmede sig Kirken og aabnede nu mekanisk det Brev, han havde modtaget –

»Efter Deres Adfærd igaaar – stod der – »kan hverken jeg eller min Datter nogensinde mere ønske at see Dem.«

C.H. Falk,
Agent.

Han sonderede Brevet og skar Tænder, medens han døbleg tumlede ned i samme Vinkjælder, hvor han forrige Dag havde truffet den lystige Skolekammerat. Han satte sig paa samme Sted som sidst og grublede over sin haabløse Tilstand, medens han med kummertlig Mine drak det hille Glas Vin, man havde sat for ham. »En ond Aand har aabnet mig et fortryllet Feeland« – mumlede han – »for at lade mig see derind og fortvivle udenfor, som en arm afsindig Drommer.«

»Hænger du nu med Hovedet igjen, Christen Kirkelam!« – sagde en velbekendt Stemme tæt ved ham. Valman saae op – ligefor ham sad Mathis med det fulde Glas i Haanden og nikkede. De vare ene i Skjenkestuen. Valman gav sin Selvforagt og sin fortvivlede Stemning Luft i en bitter Selvanklagelse over hans Characterløshed og jammerlige Eftergaven for enhver Fristelse. Han forbandede sig selv og Mathis og den hele Verden.

»Sladder!« – sagde Mathis og fyldte hans tomme Glas – »Vil du vurdere dig selv og hele Verden med tom Hjerne og ørt Hoved, inden du har faaet Livsaanderne vakt paany ved den sande *Spiritus supernaturalis*? – Kalder du nu din Begeistrung en Ruus, en Perial, en Pidsk, en Blyhat, en Dornert, en Snitser, eller hvad alle de dumme Øgenavne hedde? – forhaaner du saaledes det ædleste i din Natur? Glemmer du,

at det høieste Liv er en evig salig Ruus, som aldrig kan bortsoves?
Husk paa Alexander den Store, min Ven! naar var han virkelig stor?
Det var han kun, naar han med det bekrændede Bæger i sin Haand
gav al Verdens Konge- og Kriger-Hæder Døden og Djævelen, me-
dens han aabnede sine Øine for Livets og Aandens store Verden i
haans egen Hjerne. Der saac han Ideen og satte sit Liv til for den, som
en Helt og storartet Martyr. Han drak sig ihjel som en Fyldehund,
sige de Uindviede – og uindviet er ethvert Asen, der ikke har Mod til
at trodse den fastende Verdens Dom, og satte sit Liv paa Ideen, med
Glasset i Haanden, som Alexander den Store.» Under denne Tale
havde Mathis klunket med Valman, og de havde begge med Latter
udtømt deres Glas.

«Dog, Fanden i Vold med Alexander den Store!» – vedblev Mathis
– «vi har selv lysende Heroer i vor Historie – husk paa Odin, der drak
sig til Vismand og Poet! – husk paa den store nordiske Konge, der
druknede i Mjødkaarret! – husk paa ham – hvad hed han nu! – ham,
der i svinlende Begeistring af gammelt Øl søgte Guddommen i
Tjeldkloften, der lukkede sig efter ham! – og staaer vor christne Tid
heri tilbage for Hedenskabet? – husk paa en Peter den Store! drak han
ikke som en Svamp? – husk paa de største Genier! hvorfra hentede de
deres Begeistring? hvad var en Mozart – hvad var Wessel og Evald
blevet, hvis de ikke havde drukket? – og har du Religion, min Bro'er!
– er du en ægte Protestant, en rettroende Lutheraner – kan du da
glemme, hvad der har fundet dybest Gjenklang i Christenheden af
Alt, hvad den store Luther har sagt: Wer nicht liebt Wein, Weiber
und Gesang, der bleibet ein Narr sein Lebenlang!» Dermed fyldte han
Glassene paany og heldede nogle Draaber deri af den lille Flaske i Ve-
stelommen.

«Bravo, sataniske Nar!» – sagde Valman – «du er tidlig i Aande paa
denne anden hellige Pinsedag – du vil nok gjøre mig gal igjen som
i gaar?»

«Gal, Kammerat! lykkelig vil du sige. Har du nogensinde haft en
lykkeligere Dag i hele dit usle Liv?»

«Jeg var lykkelig i mit Galskab – det er sandt – men min Lykke var
Løgn og djævelsk Biendværk.» – sagde Valman med vild Bitterhed. –
«Den deilige Brud jeg drømte om, blev til en rynket Hex, og min
Brudesal til din gamle Mosters Hexekjokken.»

«Respect for min Moster! hun er fra idag salvet til Dronning i vort